

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: SI-6T/82/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2722010399
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivan Šimek
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2023:2722010399.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Senica samosudcom JUDr. Ivanom Šimkom na hlavnom pojednávaní konanom na Okresnom súde Senica dňa 13. septembra 2023, takto

rozhodol:

Obžalovaný
S. Z., nar. XX.XX.XXXX v Ž., trvale bytom Ž., O. XXXX/X

sa uznáva za vinného, že

dňa 24.11.2022 v čase o 16:30 hod. po ceste III. triedy číslo 1146 ulice Koreszkovej pri Fakultnej nemocnici AGEL v meste Skalica, viedol pod vplyvom alkoholu osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia, šedej tmavej metalízy, evidenčného čísla L., pričom sa pri jazde dostatočne nevenoval vedeniu motorového vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, následkom čoho vyšiel s vozidlom vpravo mimo cestu, kde narazil prednou časťou vozidla Škoda do dopravnej značky č. P7 „Križovatka s kruhovým objazdom“, ktorej vlastníkom je Správa a údržba ciest Trnavského samosprávneho kraja a následne narazil prednou časťou vozidla Škoda do stromu, kedy po príchode hliadky polície bol vyzvaný, aby sa podrobil vyšetreniu vykonaným dychovou skúškou prístrojom, ktorým sa určí objemové percento alkoholu v dychu a dychovou skúškou vykonanou elektronickým prístrojom AlcoQuant 6020 plus, sériové číslo A410190 dňa 24.11.2022 v čase o 16:45 hod. mu bola nameraná hodnota 1,21 miligramu etanolu na liter vydychovaného vzduchu a opakovanou dychovou skúškou dňa 24.11.2022 v čase o 17:02 hod. mu bola nameraná hodnota 1,09 miligramu etanolu na liter vydychovaného vzduchu,

t e d a

vykonával v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, činnosť, pri ktorej by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku,

č í m s p á c h a l

prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona.

Z a t o m u u k l a d á

podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, s prihliadnutím na § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j), l) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) mesiace.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určuje skúšobnú dobu na 2 (dva) roky.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona mu ukladá trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na 3 (tri) roky.

o d ō v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Skalica podal Okresnému súdu Skalica obžalobu na obžalovaného pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustil na skutkovom základe tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Vzhľadom na vyhlásenie obžalovaného súd postupoval primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Trestného poriadku a zisťoval, či obžalovaný

c/ rozumie, čo tvorí podstatu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu

Obžalovaný odpovedal: Áno.

d/ bol ako obvinený poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či mu bola daná možnosť na slobodnú voľbu obhajcu a či sa s obhajcom mohol radiť o spôsobe obhajoby Obžalovaný odpovedal: Áno.

f/ či rozumie právnej kvalifikácii skutku, ako trestného činu

Obžalovaný odpovedal: Áno.

g/ bol oboznámený s trestnými sadzbami, ktoré zákon ustanovuje za trestný čin mu kladený za vinu

Obžalovaný odpovedal: Áno.

h/ sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok, ktorý sa kvalifikuje ako určitý trestný čin

Obžalovaný odpovedal: Áno.

Súd na základe vyhlásenia obžalovaného a jeho kladných odpovedí na otázky uvedené v § 333 ods. 3, písm. c), d), f), g), h) Trestného poriadku, ako aj po následnom vyjadrení sa prokurátora prijal toto jeho vyhlásenie podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku a zároveň podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku vyhlásil, že dokazovanie o vine obžalovaného zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe sa nevykoná a budú vykonané dôkazy len súvisiace s výrokom o treste.

S poukazom na vyššie uvedené, súd uznal obžalovaného za vinného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustil na skutkovom základe tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Súd pri ukladaní druhu a výmery trestu podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona prihliadol najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, na pomer a mieru závažnosti priťažujúcich okolností a poľahčujúcich okolností a na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Vo všeobecnosti je potrebné skonštatovať, že pri ukladaní trestu musí súd vychádzať zo závažnosti spáchaného trestného činu. Túto závažnosť určuje sám zákonodarca a to stanovením rozpätia trestnej sadzby a tým, že jednotlivé trestné činy podľa stanovenej trestnej sadzby a formy zavinenia zaraďuje medzi prečiny, zločiny, prípadne obzvlášť závažné zločiny. Tomuto zaradeniu potom zodpovedá buď možnosť súdu ukladať rôzne druhy trestov, napríklad alternatívne, nespojené s odňatím slobody, alebo povinnosť súdu ukladať len trest odňatia slobody.

Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, pohnútku, osobu, jeho pomery, možnosti jeho nápravy a pomer a mieru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, vychádzal súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu a teda musí byť úmerný k spáchanému prečinu (zásada proporcionálnosti trestu). Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby (personalita trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia) a jednak aj voči ďalším občanom - potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné

pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a (retribúcia).

Pokiaľ ide o spôsob spáchania činu, následok, zavinenie a pohnútku súd vychádzal z okolností spáchania skutku, ku ktorému sa obžalovaný v celom rozsahu priznal. Obžalovaný viedol osobné motorové vozidlo po ceste III. triedy a to pod vplyvom alkoholu, pričom mu bola dychovou skúškou nameraná hodnota 1,21 mg/l etanolu vydychovaného vzduchu a opakovanou skúškou hodnota 1,09 mg/l etanolu vydychovaného vzduchu. Obžalovaný porušil záujem štátu na ochrane života, zdravia a majetku pred ich ohrozením výkonom inej činnosti v stave vylučujúcom spôsobilosť na výkon takejto činnosti, ktorý bol spôsobený vplyvom návykovej látky. Vo vzťahu k zavineniu mal súd preukázaný priamy úmysel.

Z hľadiska posúdenia osoby páchatel'a, jeho osobných pomerov a možnosti nápravy obžalovaného zo spisu vyplýva, že obžalovaný nebol doposiaľ odsúdený, čo mal preukázané odpisom z registra trestov GP SR. Z výpisu ústrednej evidencie priestupkov MV SR, výpisu CESDAP a evidenčnej karty vodiča je zrejme, že obžalovaný sa doposiaľ dopustil celkom 7 priestupkov, všetko drobné priestupky na úseku cestnej premávky, za čo mu boli uložené blokové pokuty. Lustráciou v Sociálnej poisťovni mal súd preukázané, že obžalovaný bol riadne zamestnaný v spoločnosti Autocentrum AAA Auto a.s. od 1.12.2018 do 31.5.2023. Obžalovaný sa vyjadril, že pracovný pomer skončil dohodou, nakoľko bez vodičského oprávnenia už ďalej nemohol pracovať u zamestnávateľa. Momentálne je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce. Oženil sa, býva v spoločnej domácnosti s manželkou.

Pri posudzovaní poľahčujúcich a priťažujúcich okolností súd u obžalovaného zistil dve poľahčujúce okolnosti a nezistil žiadnu priťažujúcu okolnosť, ktorú by mu bolo možné pripočítať na ľarchu. Obžalovaný sa priznal k spáchaniu trestného činu, tento úprimne oľutoval, čo mu poľahčilo s poukazom na § 36 písm. l) Trestného zákona. Ďalej súd priznal obžalovanému poľahčujúcu okolnosť, že pred spáchaním trestného činu viedol riadny život podľa § 36 písm. j) Trestného zákona. Obžalovaný má síce zaznamenaných celkom sedem priestupkov, všetko sú drobné priestupky na úseku cestnej premávky za prekročenie rýchlosti, vyriešené v blokovom konaní, pričom vodičský preukaz má obžalovaný vydaný od 25.11.2010, teda takmer za 13 rokov je uvedené ešte akceptovateľné. Obžalovaný doposiaľ nebol odsúdený za žiadny trestný čin. Naproti tomu súd nevzhladol u obžalovaného ani na jednu priťažujúcu okolnosť. U obžalovaného teda prevyšoval pomer poľahčujúcich okolností, čím sa podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona znižuje horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Trestná sadzba pri tomto trestnom čine je stanovená v rozpätí 0 až 1 rok. S poukazom na vyššie uvedené a s prihliadnutím na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností je zrejme, že horná hranica sa znížila o jednu tretinu, na 8 mesiacov. Trestná sadzba je po jej úprave v rozmedzí 0 až 8 mesiacov.

Pokiaľ ide o prokurátorom navrhovaný nepodmienečný trest odňatia slobody, zrejme dôvodiac množstvom nameranej hodnoty alkoholu u obžalovaného v čase jazdy, s týmto sa súd nestotožňuje.

Z hľadiska ovplyvnenia alkoholom rozumieme pod pojmom stav vylučujúci spôsobilosť, kedy hladina alkoholu v krvi vodiča motorového vozidla dosiahne 1,0 promile (najmenej 0,4762 mg/l alkoholu v krvi), nakoľko podľa poznatkov lekárskej vedy nie je žiadny, teda ani nadpriemerne disponovaný vodič motorového vozidla schopný bezpečne viesť motorové vozidlo pri takejto hladine alkoholu v jeho krvi. Samozrejme, je dôležité poznať v akom stupni opitosti sa obžalovaný nachádzal, resp. o akú hodnotu obžalovaný prekročil kľúčovú hranicu jedného promile alkoholu v krvi.

Každé ovplyvnenie alkoholom znižuje schopnosť k vedeniu motorového vozidla v cestnej premávke, nakoľko vodič potom nie je schopný správnych a včasných vnemov, pohotových reakcií na situácie bežne vznikajúce v cestnej premávke, preto je dôležité vedieť, k akému výraznému zníženiu schopností vodiča vplyvom alkoholu došlo. Z logiky vecí pri tom platí, že čím vyššia je hladina alkoholu v krvi páchatel'a tohto činu, t. j. stupeň jeho opitosti (resp. čím vyššia je miera jeho ovplyvnenia inou návykovou látkou ako je alkohol), tým je jeho schopnosť viesť motorové vozidlo v cestnej premávke nižšia (problematickejšia, obmedzenejšia) a naopak potenciálne riziko ohrozenia záujmov chránených Trestným zákonom vyššie. Súd preto zohľadňoval pri svojom rozhodnutí aj stupeň opitosti obžalovaného v rámci skúmania závažnosti spáchaného prečinu, ako aj pri individualizácii trestnej sankcie.

Obžalovaný viedol ako vodič osobné motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu s nameranou hodnotou 1,21 mg alkoholu na liter vydychovaného vzduchu, čo v prepočte činí 2,52 promile alkoholu v krvi. Takúto hladinu alkoholu v krvi veda označuje už za ťažkú opitosť, v rámci tohto stavu osoba nie je schopná samostatnej chôdze, má blábolivú reč, psychické poruchy, výraznejšie poruchy správania (napr. opilecká agresivita), zvracanie a pod. Závažnosť prečinu spáchaného obžalovaným v rámci kategórie týchto trestných činov bola vysoká, a to zároveň aj s poukazom na miesto, kde obžalovaný viedol vozidlo (v meste), pričom nezvládol vedenie motorového vozidla, s týmto zišiel mimo cestu a narazil do dopravnej značky a stromu.

Zároveň však súd nesúhlasí s názorom, že páchatel'a prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona <aspi://module='ASPI'&link='300/2005%20Z.z.%2523289'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, u ktorého bola zistená ťažká opitosť (2,0 až 2,99 promile alkoholu v krvi), nemožno potrestať podmiennečným trestom odňatia slobody, ak sú na to splnené zákonné podmienky. Je tomu tak z dôvodu, že okrem stupňa opitosti majúceho vplyv na závažnosť spáchaného prečinu je potrebné zväžiť aj možnosti nápravy páchatel'a, zvlášť u tzv. prvotrestaného páchatel'a. A práve táto ostatná zákonná podmienka, teda predpoklad možnosti napravenia páchatel'a trestom odňatia slobody nespojeným s jeho výkonom, v prípade obžalovaného podľa názoru súdu splnená je, čo vytvára prekážku pre jeho potrestanie nepodmiennečným trestom odňatia slobody. V prípade obžalovaného sa jedná o prvotrestanú osobu, doposiaľ nebol súdne trestaný. S ohľadom na jeho doterajší spôsob života, ako aj postoj k prejednávanej trestnej veci, svojho konania úprimne ľutuje, vlastnou chybou v dôsledku spáchaného trestného činu prišiel už aj o zamestnanie, je možné od neho racionálne očakávať, že v prípade uloženia podmiennečného trestu odňatia slobody spolu s prísnejším trestom zákazu činnosti, bude účel trestu sledovaný ustanovením § 34 Trestného zákona <aspi://module='ASPI'&link='300/2005%20Z.z.%252334'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, najmä z hľadiska individuálnej prevencie naplnený.

V tomto smere vid' bližšie aj rozhodnutia Krajského súdu v Trnave (vid' napr. rozsudok KS v Trnave sp.zn. 6To/32/2023, rozsudok KS v Trnave sp.zn. 6To/52/2022, rozsudok KS v Trnave sp.zn. 5To/29/2023, rozsudok KS v Trnave sp.zn. 5To/59/2022, rozsudok KS v Trnave sp.zn. 5To/43/2022, uznesenie KS v Trnave sp.zn. 5To/80/2022).

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené okolnosti súd obžalovanému uložil trest odňatia podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, s prihliadnutím na § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j), l) Trestného zákona vo výmere 4 (štyri) mesiace. Výkon tohto trestu bol obžalovanému podmiennečne odložený na skúšobnú dobu 2 (dva) roky, pričom podmiennečný odklad výkonu trestu bol obžalovanému povolený v tom predpoklade, že vzhľadom na osobu obžalovaného, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život (doposiaľ nebol nikdy súdne trestaný), ako aj na vyššie uvedené okolnosti prípadu, jeho postoj k prejednávanej trestnej veci, od samého začiatku sa k trestnému činu priznáva, svojho konania úprimne ľutuje, možno dôvodne očakávať, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu páchatel'a výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný. Bude vecou obžalovaného, aby v priebehu skúšobnej doby viedol riadny život, inak súd rozhodne, že trest vykoná. Súd má za to, že uložený trest je primeraný, splní funkciu ochrany spoločnosti i prevencie (individuálnej i generálnej) a zároveň vyjadruje aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Súd súčasne obžalovanému uložil aj prísnejší trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu podľa § 61 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='300/2005%20Z.z.%252361'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, ods. 2 Trestného zákona <aspi://module='ASPI'&link='300/2005%20Z.z.%252361'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, keďže sa obžalovaný trestnej činnosti dopustil v súvislosti s vedením motorového vozidla a uloženie tohto druhu trestu si vyžaduje účinná ochrana spoločnosti, tu najmä ostatných účastníkov cestnej premávky pred páchatel'ami tohto druhu trestnej činnosti.

Poučenie:

I. Proti tomuto rozsudku v časti výroku o vine nie je prípustné odvolanie ani dovolanie, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku (§ 257 ods. 5 Trestného poriadku).

II. Proti tomuto rozsudku v časti výroku o treste možno podať odvolanie do 15 dní od oznámenia rozsudku cestou Okresného súdu Senica na Krajský súd v Trnave, pokiaľ sa oprávnené osoby nevzdali odvolania

po vyhlásení tohto rozsudku. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku (§ 309/1 Tr. por.). Odvolanie má odkladný účinok. (§ 306/2 Tr. por.).

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a Tr. por.) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2 Tr. por.). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2 Tr. por.)

- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b Tr. por.) a to len vo svoj prospech (§ 308/2 Tr. por.)

- príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech (§ 308/2 Tr. por.).

- zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli (§ 308/2 Tr. por.).

- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1 Tr. por.).

- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c Tr. por.), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1 Tr. por.). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu.

- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d Tr. por.)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.